

De orde der heersers

We weten allemaal, waarom de militaire actie in Indonesië is begonnen. Pers en radio hebben ons al zo vaak verteld, dat het ging om orde, recht en veiligheid te brengen in Indonesië. De menslievendheid der Nederlandse kapitaalsmachten gaat zo ver, dat ze de Indonesische bevolking wil beschermen tegen de terreur van de extremistische benden. Alleen wanneer die vernietigd zijn is opbouw van Indonesië onder leiding van Nederland, mogelijk. Ja zeker, Nederland kan bij die opbouw niet gemist worden. De Republikeinse leiders zijn immers zo ontstellend onbekwaam, en hebben zo weinig verantwoordelijkheidsbesef, dat het financieel beheer der Republiek chaotisch genoemd kan worden en veelal op eigen voordeel gericht is. Dat wist de Regeringsvoorlichtingsdienst te Batavia ons in September 1947 ook al te vertellen. Een goed ding toch, die Regeringsvoorlichtingsdienst. Ze doet ons, als zo vele andere dingen, denken aan de voorlichtingsdienst van het voormalige Groot Duitse Rijk. Alle slechte hoedanigheden en tekortkomingen van de tegenstander, worden in de lengte en de breedte uitgemeten, terwijl angstvallig gezweigd wordt over wanbeheer, corruptie en zwendel in eigen gelederen. Dat schaaft de goede zaak maar.

Laten we de betrouwbaarheid en deskundigheid van allen die zich geroepen voelen, orde en veiligheid aan de gekleurde volkeren te brengen, eens onder de loupe nemen. Dan blijkt al gauw, dat het met die betrouwbaarheid maar povertjes gesteld is.

Wat Nederland betreft, herinneren we ons nog de opzienbarende onthullingen van de rekenkamer over de geldsmijterij en het wanbeheer van de Nederlandse regeringsautoriteiten tijdens de bezetting in Londen.

Over financieel wanbeheer gesproken. We herinneren ons nog, dat Nederland kort na de z.g. bevrijding, zekere koekebakkers naar Amerika stuurde, om inkoop te doen. Het resultaat was, dat er werd ingekocht, wat onbruikbaar was, b.v. auto's, die op de Nederlandse wegen niet konden rijden.

Over corruptie gesproken. We herinneren ons nog de frauduleuze handelingen bij de H.A.R.K., de instelling die leniging van de nood beoogde. En de nood van de betreffende ambtenaren werd gelenigd. Zij de goede stukken en de voddan naar de behoeftige arbeiders, alsof die nog geen voddan genoeg hadden.

Over corruptie gesproken. We herinneren ons nog, dat een rechter uit Den Haag een half varken thuis had. Een man die recht spreekt en anderen wegens dergelijke overtredingen vonnist. Natuurlijk werd hij zelf vrijgesproken, omdat de goede man nergens van wist en zijn vrouw de eigenlijke daderes, of volgens de geijkte taal der rechters de misdadster was.

Over zwendel gesproken. We herinne-

ren ons nog de grote bonnenzwendelaffaire van de Unielever. De betreffende ambtenaar wordt eerst gearresteerd, doch later eervol ontslagen en kreeg een lintje voor zijn vele verdiensten en grote bekwaamheden. En..... het distributiekantoor te Hattum, die de mogelijkheid tot zwendel aantoonde werd opgeheven.

Zulke wanordeligheden komen voor in de Nederlandse orde. Doch ook Engeland heeft zijn zwendelaffaire in de persoon van John Belchner. En niet alleen Nederland en Engeland, doch ook de Franse rekenkamer heeft nu opzienbarende onthullingen gedaan over roof uit de staatskas, door verschillende autoriteiten. Het geld wordt verbrast, terwijl de werkende bevolking verkommt.

En zo blijkt, dat de heersers, die de orde willen brengen aan de gekleurde

volkeren, niet bij machte zijn om corruptie en wanbeheer in eigen maatschappij te voorkomen. Het systeem van de heersende orde brengt nu eenmaal de grote mogelijkheid tot corruptie en wanbeheer met zich mede, omdat er geen enkele controle van anderen op 'is, doch alleen maar van bovenaf.

Nog wordt dit alles, min of meer gedwongen, geaccepteerd, verdragen. Maar niet altijd zal dit kunnen doorgaan. In Oost-Azië zijn reeds miljoenen in verzet gekomen. En ook hier zal de arbeidersklasse te zijner tijd tegen deze orde der heersers in verzet moeten komen. En zal ze tegenover de orde van de heersers, stellen de orde van de communistische gemeenschap.

De orde van de communistische productie en distributie die alle mogelijkheid tot corruptie zal uitsluiten, omdat alles beheerd zal worden door de werkers zelf.

Georganiseerde samenwerking tussen arbeiders en werkgevers

Het werkgeversdom kan tevreden zijn. Het parool „Meer produceren en minder consumeren“ belooft een succes te worden. Hoe meer bij de arbeiders het begrip rijpt van de noodzaak om, gezamenlijk te bouwen, (na het puin te hebben geruimd) naar die mate zal onze, lees kapitalistische, welstand toenemen.

Het kapitalisme weet ook te leren. Het is de samenwerking, zegt het, tussen de vertegenwoordigers van de vakorganisaties geweest die dit mogelijk hebben gemaakt.

Het Handelsblad van Donderdag 6 Jan. '48 schrijft:

Voor wie de kunst van het lezen van de geschiedenis verstaat wordt duidelijk hoe groot het verschil is tussen de toestand op sociaal terrein na de eerste wereldoorlog en die van thans. Er is momenteel aanzienlijk grotere rust onder de arbeiders, niettegenstaande de economische en internationale politieke omstandigheden thans veel ongunstiger zijn. Het beste blijkt dit wel uit het aantal wegens stakingen verloren arbeidsdagen. Dit bedroeg in 1947 iets meer dan 200.000; in 1920 daarentegen bijna 700.000! Het is niet moeilijk om vast te stellen, waardoor deze verandering zich zo gunstig heeft kunnen voltrekken. Er is het verlangen naar wederzijds begrip gegroeid in den mentaliteit van de door de arbeid op elkaar aangewezen groepen van arbeiders en werkgevers. Voorts heeft de laatste oorlog ons ook de samenwerking tussen de vertegenwoordigers der vakorganisaties geleerd. En deze les wordt gelukkig niet zo gauw vergeten.

Geheel tevreden zijn de ondernemers nog niet. De laatste aarzeling bij de Stichting, van de Arbeid, moet worden weggenomen b.v. bij het toepassen van de publiek-rechtelijke bedrijfsorganisatie.

Het is de Stichting van de Arbeid, welke sinds de bevrijding voor de komst van betere sociale verhoudingen het signaal op veilig heeft gezet. Zij staat als bolwerk van de sociale vrede pal tegen alle antagonistische en partij-politieke aanvallen op de structuur der huidige samenwerking op sociaal terrein.

Haar bestaan wordt geschaagd door de samenwerkende organisaties van werkgevers en werknemers en — in gelukkig toenemende mate — gesteund door de erkenning van rege-

ringswege, al zijn er soms betreurenswaardige aarzelingen, zoals bij de inschakeling van de Stichting in de ontworpen publiek-rechtelijke bedrijfsorganisaties. Toch moet met klem worden herhaald, dat die samenwerking en steun dan ook geen enkel moment mogen verslapen. De storm giert en de dijk is nog zwak.

Met een nog hechtere samenwerking zal er misschien helemaal niet meer geestaakt worden, zodat het wederzijds begrip volledig zal zijn.

Hier zien we het gewilde perspectief van het kapitalisme. Samenwerking tussen kapitaal en arbeid met een steeds toenemende welvaart voor het kapitaal en een steeds soberder leven voor de arbeidersklasse. Duidelijker kon het ons niet gezegd worden. Bij een ongestoord arbeidsproces waarbij de winsten rijkelijk vloeien zal de macht van het kapitalisme toenemen.

We zien een nauwe samenwerking tussen de vertegenwoordigers van de vakorganisaties en de vertegenwoordigers van het kapitalisme. Naarmate deze samenwerking hechter wordt, daalt het levenspeil van de arbeidersklasse. Al deze werkelijkheid goed tot ons door dringt dan kan het niet anders of de discussies en gesprekken in fabrieken en werkplaatsen krijgen een concreter inhoud en de mogelijkheid om op de grondslag van het bedrijf front tegen de verslechteringen te maken want daardoor, het bedrijf hebben wij geen verschil van mening over de noodzaak strijd te voeren tegen de gehele kapitalistische chaos die leidt naar oorlog en vernedering naar steeds grotere uitbuiting. Laten wij dan ook, georganiseerd, van bedrijf tot bedrijf de strijd voorbereiden.

De officiële vakorganisaties remmen deze strijd en als hij er is vallen zij in de rug aan of proberen haar voor hun politieke doeleinden te misbruiken.

Samenwerking met deze is niet mogelijk en schadelijk. Wij zullen het zelf moeten doen als arbeiders, die weten wat zij willen.

22 JANUARI 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No. 4

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

De Perspectieven van de arbeidersbeweging in Amerika

De vorige maal hebben wij geschreven over de positie van de Amerikaanse arbeidersklasse en over de ideologie van het Amerikaanse proletariaat, die zo geheel anders is dan die van het Europese. Dit verschil kan worden verklaard uit de geheel andere historische ontwikkeling van Amerika, uit het feit, dat het ontstaan van het kapitalisme niet gepaard ging aan de ontgeining en verpauperisering van brede massa's, zoals in Europa, maar in tegendeel aan hun materiële opheffing. In Europa heeft de snelle groei van het kapitalisme in de eerste helft van de 19e eeuw een dergelijke massale ellende voortgebracht, dat hieruit bij de grote massa het verlangen en de wil groeide, dit systeem omver te werpen en een nieuwe, socialistische of communistische samenleving op te bouwen. De later volgende periode van toenemende welvaart, ook voor de arbeiders, en van de „samenwerking tussen kapitaal en arbeid“ heeft nooit dit socialistisch verlangen kunnen vernietigen, ook al heeft deze er toe geleid het te verminken tot een schimmig ideaal en een praktijk van reformisme en opportunisme. Het verlangen naar een andere organisatie van de samenleving bleef door alles heen bestaan en speelde op kritieke momenten een doorslaggevende rol. In Amerika is van een dergelijk streven geen sprake en socialistische gedachtegangen spelen in het optreden van de arbeiders geen rol.

Hoewel dit verschil in gezindheid tussen de Europese en de Amerikaanse arbeiders van grote betekenis is, moet men deze toch ook weer niet overdrijven. Want ook zonder dat zij een socialistische opvatting hebben, komen de Amerikaanse arbeiders toch telkens weer in verzet tegen hun uitbuiters. En de Europese arbeiders hebben zich evenzeer door het kapitalisme laten inschakelen en gebruiken als de Amerikaanse proletariërs. Wanneer tijdens de ontwikkeling van de kapitalistische samenleving belangrijke wijzigingen in de positie

der arbeiders komen, zullen de arbeiders toch op deze nieuwe verhoudingen moeten reageren. De heersende ideologieën en tradities kunnen dan wel op deze reactie grote invloed hebben, maar zij kunnen toch niet voor onbepaalde tijd een noodzakelijk optreden van de arbeiders tegenhouden.

Dit geldt ook voor Amerika. En we hebben dan ook het volste recht, om ondanks het ontbreken van een socialistische beweging, te vragen naar de perspectieven van een socialistische ontwikkeling in dat land.

Van belang is het daarbij op te merken, dat het kapitalisme in Amerika, dat zich tot nu toe steeds heeft kunnen uitbreiden en zijn positie verstevigen, thans een hoogtepunt in zijn ontwikkeling heeft bereikt of misschien reeds overschreden. Het Amerikaanse kapitalisme heeft thans de grenzen van dat land overspoeld in zodanige mate, dat het gedijen van de Amerikaanse productie geheel afhankelijk is geworden van zijn uitbreiding over de gehele wereld. Maar hier is het nu juist, dat het Amerikaanse kapitalisme op zijn grenzen stoot. Want bijna overal in de wereld ontmoet het andere verhoudingen en toestanden, waartegen het niet of in onvoldoende mate is opgewassen.

Bij zijn uitbreiding over West-Europa komt het in een oud-kapitalistisch gebied dat door de verwoestingen van twee grote oorlogen en door de veroudering van zijn technisch apparaat zijn oude, leidende positie heeft verloren. In Europa vindt het, samengedrongen op een klein gebied, een bevolking, die aanmerkelijk groter is dan die van Amerika zelf, maar die slechts in zeer beperkte mate in een goed renderend uitbuitingssysteem kan worden ingeschakeld. Zelfs de gebrekkige organisatie van deze gebieden, die thans plaats vindt, kan niet geschieden zonder belangrijke wijzigingen in de structuur van het gehele stelsel. De doorvoering van de geleide econo-

mie in Europa, noodzakelijke voorwaarde voor zijn economische reorganisatie, slaat ook op Amerika terug en doet ook in dat land de invloed van de staatsmacht steeds toenemen. Daardoor komt ook in Amerika het „vrije“ kapitalisme steeds meer in het gedrang en begint daar een organisatie veld te winnen, die men in Europa als „socialistisch“ zou betitelen, ook al wordt dit woord in Amerika angstvallig vermeden.

Maar minstens even belangrijk als Europa is op den duur Azië. Reeds eerder hebben we er op gewezen, hoezeer de toekomstmogelijkheden van Europa — en daardoor van Amerika — aan Azië zijn gekoppeld. We zullen op dit Aziatische probleem nog moeten terugkomen, maar we kunnen toch thans in het algemeen wel constateren, dat in Azië revolutionaire krachten aan het werk zijn, die een groot deel van dit werelddeel aan de invloed van het Westen trachten te onttrekken. De positie van het Westers kapitalisme in Azië is zeker uiterst wankel.

En als laatste en stellig niet minst belangrijke factor moeten we in aanmerking nemen de onmacht van het Amerikaanse kapitalisme om de Russische tegenstander in bedwang te houden. Tegenstellingen tussen kapitalistische machten zijn niet nieuw. Ze kwamen ook vroeger voor en werden dan door economische concurrentie of tenslotte in oorlogen uitgevochten. Maar bij de tegenwoordige Amerikaans-Russische tegenstelling gaat het niet om een eenvoudige concurrentie, maar om een strijd tussen twee verschillende systemen, die niet slechts handelsteengestelingen hebben, maar die over en weer elkaars dood betekenen.

Al deze gevaren zijn voor het Amerikaanse kapitalisme thans alleen nog maar sluimerend, wel dreigend, maar het moment moet komen, waarop ze acute vorm aannemen. Wanneer het zover komt, zal het Amerikaanse kapitalisme in een zware economische crisis moeten storten of deze crisis in de vorm van een oorlog trachten te overwinnen.

Op beide mogelijkheden bereidt Amerika zich thans voor. Men is bezig te trachten de grondslag te leggen voor een sociale wetgeving, die tot nu toe vrijwel

ontbrak. Ieder zal echter moeten begrijpen, dat door sociale wetgeving een crisis niet kan worden opgelost. De oplossing van de crisis is productie. En productie is slechts mogelijk op de grondslag van nieuwe winstmogelijkheden. Want het is juist het wegvallen der winstmogelijkheden dat de crisis veroorzaakt. De sociale wetgeving, georganiseerd door de regering, kan dus de crisis niet opheffen, maar hoogstens zijn gevolgen voor de brede massa verzachten en daardoor misschien revolutionaire bewegingen afwenden. En ook de oorlog betekent hoogstens een tijdelijke bezwering van de crisis. Want weliswaar kan tijdens de oorlog — en tijdens zijn voorbereiding — de industrie draaien, weliswaar kan winst worden gemaakt, maar uiteindelijk is het vervaardigen van oorlogsmaterieel niet het middel om de winstproductie uit te breiden. Het gehele oorlogsprogramma moet worden gefinancierd door de staat en de staat kan de hiervoor nodige middelen slechts verkrijgen door verhoogde belastingen, door oorlogsenleningen of door het schatplichtig maken van buitenlandse gebieden. Oorlog betekent roofbouw op de in vorige jaren gemaakte winsten, het is de plundering van het materiële bezit, dat is vergaard door vroegere generaties. Oorlog is dan ook niet een werkelijk herstel van de conjunctuur en ook de z.g. opleving na de oorlog heeft niet meer te betekenen, dan dat een deel der industrie profiteert van het wegvallen der concurrentie. Het is niet het herstel van gezonde productieverhoudingen. In werkelijkheid drukken de vernietigingen van de oorlog als een loden last op het naoorlogse kapitalisme. De innerlijke kracht van het stelsel wordt door een dergelijke gebeurtenis volkomen ondermijnd.

Hoe we het ook keren of wenden, het falen van het Amerikaanse kapitalisme de wereldproductie opnieuw te organiseren legt de innerlijke zwakte van het stelsel bloot. Het is de aanduiding van een crisis die reeds thans bestaat, ook al treedt hij nog niet aan de oppervlakte, maar die het stelsel innerlijk uitholt. En het is deze, thans nog latente crisis, die niet zal nalaten zijn invloed op de houding der Amerikaanse arbeidersklasse uit te oefenen.

Hoe de gebeurtenissen zich in concreto zullen ontwikkelen, valt thans nog niet te voorspellen. Maar wel kunnen we vaststellen, dat de welvaartsperiode, die de Amerikaanse arbeiders tot nu toe aan de ideologie van het kapitalisme heeft gekoppeld en afkerig van het socialisme heeft gemaakt, zijn einde nadert. Het kan niet lang meer duren, of de Amerikaanse arbeiders zullen het falen van het kapitalisme aan den lijve ondervinden. En dan zal zich ook in Amerika het proces van omvorming der geesten moeten voltrekken, een proces, waarbij de dan plaats vindende acties aan de arbeiders lessen zullen leren met revolutionaire konsekwenties. Van de gang van dit proces hangt de revolutionaire toekomst van alle arbeiders in de wereld af.

Naar een nieuwe arbeidersbeweging

Wie gaat denken over de noodzakelijkheid van een nieuwe arbeidersbeweging, moet zich eerst vertrouwd maken met een aantal hoofdpunten, die aan deze zaak vast zitten. Helaas moeten we vaststellen, dat al wordt er door velen wel over „nieuw beginnen“ gesproken, er van het doordenken van het probleem nog maar weinig sprake is. Deze opmerking wordt door ons niet gemaakt bij wijze van kleinering. Zo gaan deze dingen. Wanneer nieuwe verhoudingen de mensen dwingen tot de conclusie te komen, dat zij als groepen of klassen anders gewapend in de strijd moeten gaan staan, volgt als eerste inzicht: zo gaat het verkeerd, we zullen het anders moeten aanleggen. En uit de aard van de zaak is dat „anders“ dan nog maar een vaag begrip. Wij stellen ons als voorbeeld voor de geest, iemand die bezig is het één of ander te maken en die daarbij tot de conclusie komt, dat het werktuig, dat hij daarbij gebruikt en dat tot nu toe heeft voldaan, voor het verdere werk ongeschikt is. Met een kregelig gebaar gooit hij het werktuig aan de kant, krabt zich achter de oren en weet niet direct hoe hij verder moet. Naarmate de noodzaak bestaat de taak af te maken, probeert hij het nog eens, op een andere manier, of met een ander werktuig, dat hij „oms lukraak grijpt. Wil het dan nog niet, dan is dieper doordenken over de vraag, hoe het wel mogelijk zal zijn, noodzakelijk. En hoewel dit nooit ten volle opgaat, hebben de mensen daaruit de stelregel gevonden. Eerst denken, dan doen. In het werkelijke leven en zeker in het werkelijke leven van groepen en klassen, die in het economische leven gedwongen worden tot „doen“, gaat deze stelregel zeker niet volkomen op. Toch wordt haar waarde algemeen erkend.

De ervaring heeft ons duidelijk gemaakt, dat onder de tegenwoordige verhoudingen de arbeidersklasse door middel van de staat geen veroveringen meer kan maken, zelfs niet meer voor sociale verbeteringen, die het levenspeil van de arbeidersklasse verhogen. Te duidelijk toont hij nu zijn wezenlijk karakter, n.l. instrument te zijn van de heersende klasse voor de handhaving van de kapitalistische klassenmaatschappij.

Met alle politieke partijen, die in die staatsorganisatie werkzaam willen zijn en „macht“ willen verkrijgen, is het niet anders gesteld. Ook zij maakten ons uit de ervaringen duidelijk, dat zij niet in staat

zijn de arbeidersklasse als werktuig te dienen.

Laten wij als voorbeeld eens aanhalen wat de voormalige S.D.A.P., zelfs in 1933 nog, toen dus de linkervleugel (O.S.P.) reeds was uitgeworpen, nog schreef ten aanzien van haar Indonesische politiek:

„De sociaal-democratie erkent onvoorwaardelijk het recht op nationale onafhankelijkheid.“ En iets verder:

„De onvoorwaardelijke erkenning van het recht op nationale onafhankelijkheid houdt in, dat het einddoel der soc.-dem.-koloniale politiek een volkomen onafhankelijk Indonesië is. Hierdoor onderscheidt de S.D.A.P. zich van die burgerlijke partijen, welke bereid zijn, Indonesië geleidelijk een grote mate van zelfbestuur te geven en het tenslotte, als het daarvoor „rijp“ geworden zal zijn, als een zelfstandig deel van een Groot-Nederlands rijk te erkennen, maar die al tijd een staatkundige band tussen Indonesië en Nederland willen behouden.“

Stel nu daar eens tegenover de tot tweemaal toe, met behulp van de sociaal-democratische ministers ontzettende koloniale oorlog, omdat de republiek zich niet wilde schikken onder het Nederlandse oppergezag.

Deze partij is niet meer een werktuig in handen van de arbeidersklasse, maar zij gebruikt de arbeidersklasse, om deze achter de belangen van de Nederlandse bezittende klasse te brengen.

Duidelijk is het ons allen, dat het met de vakbeweging niet anders is gesteld. De bestuurders van de moderne vakbeweging manen de Nederlandse arbeiders, na het uitbreken van het militaire conflict in Indonesië, rustig aan de arbeid te blijven; zij maken buitenlandse reizen om bevriende organisaties daar te weerhouden van acties tegen de Nederlandse imperialisten; en bevoorlitteren een congres van de stichting van de arbeid, waar als parool wordt uitgegeven: de buikriem aangesnoerd, de mouwen opgestroopt en vrolijk. (Zie verder onder: Wat ons opviel)

Zoals gezegd, wij halen hier slechts enkele voorbeelden aan uit de dagelijkse ervaringen. Het zou ons niet moeilijk vallen om ten aanzien van de C.P.N. met haar vaak walgelijke nationalistische propaganda, en de E.V.C.: die bij de fusie onder-

handelingen van destijds de stakende Groningse landarbeiders in de steek liet, die bij haar streven naar officiële erkenning in het jongste verleden acties van de arbeidersklasse afwurgde, en die er op dit ogenblik op aan stuurde, dat de Nederlandse arbeidersklasse zich tot kleine partiële acties beperkt; evenzeer te bewijzen, dat zij de klasse niet dienen, maar trachten te gebruiken. En zoals gezegd, dit zijn reeds de ervaringen van de massa zelf.

Zoals de man, die een niet-bruikbaar werktuig van zich wegslingert, zijn reeds velen in de Nederlandse arbeidersklasse bereid uit te spreken, dat al deze organisaties van de oude stempel van onnut geworden zijn.

Maar nu is dan ook het denken en het discussiëren over wat dan wel bruikbaar is, over wat wel gedaan moet worden, meer dan ooit aan de orde. Wil de arbeidersklasse nieuwe eigen werktuigen maken en gebruiken, wil zij dus nieuwe, haar dienstbare organisaties bouwen, dan moet de vraag worden gesteld, aan welke eisen deze moeten voldoen. De man, die een onbruikbare beitel wegwerpt, maar een andere van gelijke aard en waarde weer opneemt, doet onbegonnen werk.

Wij stelden reeds meerdere malen, dat de nieuwe arbeidersbeweging een beweging van de arbeiders zelf moet zijn. Dat wil zeggen, dat de organisaties die zij zich scheppen, hun eigen organisaties moeten zijn. Organisaties die zij beheersen en gebruiken. Waar hun macht in de bedrijven ligt, zullen die organisaties op het bedrijf moeten steunen. Elk verzet van de arbeiders kan alleen daar zijn, wezenlijke kracht vinden. Elke poging tot zelfstandige klasseorganisatie te komen in het bedrijf, elke poging tot georganiseerd klasseverzet te maken, vanuit het bedrijf, bevordert daarom het denken over wat nodig is.

Ons orgaan stelt zich tot taak dit denken, dit zich organiseren, dit zich op nieuwe basis in strijd begeven, te bevorderen. En het is onze vaste overtuiging, dat de nieuwe verhoudingen waaronder wij allen als arbeiders komen te leven het denken, het organiseren en het strijden op de nieuwe wijze met zich zal brengen.

De nieuwe beweging, die komen gaat, is de beweging van de arbeiders zelf, waarbij zij zich niet zullen laten scheiden naar godsdienst en politieke richting, maar waarbij door de noodzaak van de strijd, de strijdeenheden op de basis van het bedrijf zal worden gewonnen. De kracht van de georganiseerde tegenstander zal daarbij aan de arbeiders

leren, dat zij hun strijd alleen op brede basis kunnen voeren. Hun bedrijfsorganisaties zullen van anderen op de noodzaak gevoelen van het leggen van verbanden tussen alle strijdende, in bedrijfsorganisaties verenigde, arbeiders.

Er is geen reden tot de moedeloosheid, waarover allen het zo vaak hebben, wanneer wij dit in het oog houden. Niet alleen dat over de gehele wereld het verzet der uitgebuiten groeit, maar ook hier, in Nederland, zijn er allerlei symptomen, dat de arbeiders groeien naar het nieuwe verzet en naar de nieuwe organisatorische vormgeving. Ook wanneer tijdelijke actie-comités na enige tijd weer wegzakken, dan blijft daarvan in onze hoofden wat hangen en bij het groeien van de beweging onder de arbeiders, zal het tot permanentere organisatie komen. Wat de Amsterdamse gemeente-werksters deze dagen doen, is opnieuw een signaal van het komen der nieuwe. Dat het hier vrouwen zijn en dat zij zich krachtiger doen gelden dan hun mannelijke mede-arbeiders, is wel opmerkelijk.

Wie dit alles goed verstaat, zal het duidelijk zijn, dat bestaande politieke en economische organisaties, die zeggen een nieuwe arbeidersbeweging voor te staan, niet mogen uitgaan van de gedachte, dat zij er het begin van vormen, of willen gaan vormen. Dat zou feldtuitertij zijn. De nieuwe arbeidersbeweging laat zich niet dwingen in een of ander pasklaar gemaakt organisme. Zij groeit als een uit de economische nood geboren beweging van de arbeiders zelf, op de plaats waar zij strijden moeten, het bedrijf.

Hebben de bestaande organisaties, die wij hierboven bedoelden, dan geen taak? Natuurlijk! Wanneer we die mening hadden, dan zouden wij onze Communistenbond „Spartacus“ vandaag de dag opheffen. Hun taak, onze taak, is steeds weer te onderzoeken wat de arbeiders duidelijk moet worden en de gewonnen resultaten in onze klasse te propagandiseren die dit eindelijk, zonder bijbedoelingen doet, is een waardevol organisme in de bevrijdingsstrijd van de klasse. Elke organisatie, die uit is op eigen handhaving, eigen winst en die zich niet laat leiden door de opvatting van haar ondergeschiktheid aan de klassebeweging, wordt een rem en een sta-in-de-weg.

Laten wij duidelijke taal spreken. Al die bestaande organisaties, die de nieuwe arbeidersbeweging voorstaan, kunnen één geestelijk front vormen. Zij kunnen komen tot een samenwerking, waarin op de grondslag van vrije discussies alle opdoemende pro-

blemen kunnen worden besproken. Zij kunnen vergaderingen houden door het gehele land, waar alle belangstellende arbeiders hun gedachten kunnen uiten. Wellicht kunnen zij eens komen tot een gemeenschappelijk discussie- en propagandaorgaan. Op dit terrein ligt een groot braakliggend arbeidsveld. En tenslotte nog een even eerlijke opmerking naar de zijde van het O.V.B. Laten de kameraden van deze economische organisatie toch gaan inzien, dat haar kracht en betekenis niet daarin kan zijn gelegen, dat zij binnenkort voorbestemd is de bedrijfsbeweging van de Nederlandse arbeidersklasse te worden. Reeds nu moet haar Algemeen Raad vaststellen, dat zij (ook met de E.V.C.) een te smalle basis is voor massaal arbeidersoptreden. Wachten op een strijdbaar worden van het N.V.V. en een strijdbaar en politiek-vrij worden van de E.V.C., is natuurlijk dwaas. Nuttig kan het O.V.B. alleen dan zijn, wanneer het zich in zijn optreden richt op het op den duur in beweging komen van de arbeiders in de bedrijven. Laten zijn leden en bestuurders de les leren, die destijds Sneevliet te vergeefs het N.A.S. steeds voorhield: Het N.A.S. heeft alleen dan in de toekomst nog betekenis, wanneer het zich tot taak stelt aan te knopen bij de bewegingen van de massa zelf, uit de bedrijven geboren en gebaseerd op actie-comités enz.

Hier baat ook voor het O.V.B. geen uitwijken, uit angst voor C.P.N.-invloeden. Consequent moet het zelfstandig optreden der arbeiders vanuit de bedrijven bevorderen; de arbeiders zelf en zelfstandig. Wordt dit zijn leidende gedachte, dan zal het vertrouwen winnen in de massa en..... het zal zijn plicht vervullen.

OOK DE VROUWEN KOMEN IN ACTIE

Het overgrote deel van de werksters bij de gemeente Amsterdam ging 12 Januari in staking. De vakbonden hadden hun leden geadviseerd aan het werk te blijven. Hoevel verscheidene werksters ongeorganiseerd zijn, blijkt toch wel, dat de meeste begrijpen, dat de vakbondadviezen niet in het arbeidersbelang gegeven worden.

De oorzaak van de staking is een nieuwe loonregeling, die de lonen der werksters nivelleert, natuurlijk naar de laagste lonen. Oorspronkelijk lagen de lonen van 63 cent per uur tot 72 cent. Nu zouden ze op 65 cent gesteld worden. De kostwinsters verdienden 72 cent. Juist zij zien hun loon dan omhoog gaan tot 65 cent per uur! En dat, terwijl alles duurder wordt. De werksters elzen nu een uurloon van 86 cent. Het zijn dus dit keer de vrouwen, die het eerst verzet aantekenen, tegen de herhaalde aanslagen op het levenspeil van de arbeidersklasse. En ze weten van doorzetten ook en blijkaar eveneens van zelf-organisatie. Uit de persberichten kunnen we tenminste opmaken, dat zich een stakingscomité heeft gevormd, dat een persconferentie heeft gehouden. Ook is een deputatie van de staaksters naar het departement van Binnenlandse Zaken geweest, waar ze natuurlijk met een kluitje in het riet werden gestuurd. „In dit stadium van de zaak kon het college de dames niet ontvangen“, schrijft Het Parool. In dit stadium van de zaak huilt de hele burgerpers om de stoffige scholen en ziekenhuizen, en stelt zij de staaksters daarvoor verantwoordelijk. Indien deze journalisten het algemeen welzijn werkelijk zo ter harte ging, waarom dan niet aandrongen op een spoedige inwilliging van de elzen der staaksters, dan kon het werk hervat worden. Maar nee, in dit stadium van de zaak worden de werksters, die al twee jaar lang aan het lijntje zijn gehouden met vage beloften, weer van het kastje naar de muur gestuurd en wordt niet aan toegeven van rechtvaardige looneisen gedacht.

Ja, in dit stadium van de arbeidersbeweging, staken in Nederland nog slechts kleine groepjes op eenzame posten, verlaten en in de rug aangevallen door partij en vakbeweging. Ja, in dit stadium worden nog wanhopige pogingen aangewend door de werkende bevolking zich aan te passen aan de kapitalistische verhoudingen. Maar allen weten er op dat dit meer en meer tot de onmogelijkheden zal gaan behoren. Dan komt een nieuw stadium..... en dan zullen de heren graag praten.

Brief van een huisvrouw tevens moeder is!

deze barre donkere dagen, waarin dood en verderf rondwaarden op de slagvelden in Indonesië, China en Palestina. Ja, ja, ze vertellen het allemaal zo heel mooi en aardig. We moeten orde gaan scheppen in Indonesië. Maar geef jij je man of je zoon maar, moeder. En waarachtig, ze doen het ook nog. En hoe krijg je ze terug? Vandaag werd begonnen met de ontschepping van „De Grote Beer“. De gehele dag reden de rode kruis-auto's af en aan met slachtoffers uit deze hel, welke oorlog heet. Maar, aandacht werd vooral geschenken aan de keurig verzorgde kerstmenu's, waarop zelfs appelbollen stonden vermeld. Ogen dicht moeders, voor de brahncards, die er achter stonden. En och, het weer was zo prachtig geweest onderweg en die bioscoopvoorstellingen waren zo leuk. Ja, ja, moeders, wat leuk hè, die 250 mannen, die met een gehele of gedeeltelijke verstandsverbijstering terug kwamen. En er worden voor zo iets dergelijks zulke keurige, nette woorden gebruikt.

„Psychische stoornissen“ heet dat met een heel net woord.

En hoe velen zullen er nog volgen? Jullie gaven ze toch zo gemakkelijk, gaf ze zelfs nog een goede raad mee: dat ze zich daar ginds netjes moesten gedragen en braaf op moesten passen. Godbetert, daar helemaal aan de andere kant van de aardbol. En ik beloof het je, moeder zal je veel schrijven hoor. Maar fets anders voor hem doen, neen, dat kan toch niet! Dat mag toch niet? En nu huilen jullie en klagen steen en been wanneer je je man of je zoon terug krijgt met ook zo'n „psychische stoornis“ of met t.b.c. Maar zou het dan niet beter geweest zijn, om hen dan niet daarheen te laten gaan? Opvekken tot dienstweigering is verboden, dienstweigering zelf wordt gestraft met een aantal jaren werkkamp! Maar is dit dan niet honderd maal beter te dragen dan de angst, welke je uitstaat bij de vraag: „Hoe komen ze terug?“ Daar bracht je je kinderen toch niet voor groot? Hieraan zal echter pas

een einde komen, wanneer ook wij vrouwen er zelf aan gaan werken. Niet afschrijven op anderen, neen, zelf de zaak aanpakken. Allereerst beginnen met de opvoeding van je kinderen. Steeds weer wijzen op het absurde, dat de ene arbeidersjongen de andere arbeidersjongen af gaat slachten op commando in het belang van het kapitalisme. We hebben toch het voorbeeld gezien aan de Hitlerjugend waar al vroeg het moorden werd ingebracht. Daar tegenover moeten we stellen de opvoeding tot bewuste persoonlijkheid met begrip voor de medemens.

Reeds dan zullen we een mooi eind op weg zijn en kweken we geen strijders voor het kapitalistische belang; doch strijders voor het socialisme.

Ik zou willen zeggen met een variant: Moeders aller landen verenigt U! Indien wij weigeren onze kinderen voor kapitalistische slachtpartijen te offeren, dan reeds zijn we een heel eind in de goede richting. In de richting van de weg, welke leidt naar het socialisme!

Haring en brood — Koffie met appelbollen

Ik weet niet of de lezer net zo goed of net zo slecht met onze roemruchte vaderlandse geschiedenis op de hoogte is als schrijver dezes. Om het u eerlijk te beken, ik weet er maar een bedroefd schijntje van af. Het is me b.v. bekend, dat Jan van Schaffelaar van de toren is afgesprongen, maar wanneer dat ie dat heeft gedaan en waarom die kerel zo mesjogge was, heus dat ben ik vergeten. Een ding heeft me echter destijds in mijn jonge jaren al gepakt, n.l. de ontzettende nood van Leiden's arbeidersbevolking tijdens het beleg door de bezettende Spaanse overheersers en het daarop gevolgde ontzet, waarbij de haring en het brood als een ware godenspijs ontvangen werd. Dat is een van de weinige dingen, welke ik goed onthouden heb. Goed, zal de lezer zeggen, een tien en een griffel voor zo'n pracht geheugen, maar wat heeft dat nu eigenlijk uitstaande met die koffie en die appelbollen. Veel en eigenlijk ook weer niets, hoewel m.i. een onmiskenbare draad er tussen toch niet te ontkennen valt. Luister maar.

De lassersstaking bij de N.D.S.M.

Het is nu al weer enige weken geleden, sinds de lassers van de N.D.S.M. in staking zijn gegaan tegen de door de directie voorgenomen verlaging der z.g.n. outillage-toeslag.

Deze toeslag is gegeven toen na de z.g. bevrijding de toestand van personeel en materiaal in de ogen der directie nog niet van dien aard was, dat men reeds een goede arbeidsprestatie kon verwachten.

Wij zijn reeds eerder in een vorig artikel dieper ingegaan op een kwestie bij deze Maatschappij, betreffende het ontslag van een ander deel van hun arbeiders, en wij hebben er toen reeds op gewezen, dat o.i. het werken in tarief de verkeerde weg was. Niettemin ging dat echter door en er waren verscheidene arbeiders, die, natuurlijk gedreven door de economische nood, tot dusdanige prestaties kwamen, dat volgens berekening der directie deze mensen te veel verdienden, zodat deze nu de tijd gekomen acht (met toestemming van de tariefcommissie de outillage-toeslag van deze lassers af te nemen. Dit is geen op zich zelf staand feit, want overal elders, bijvoorbeeld bij de bouwvakken en textielbedrijven, zien wij ongeveer hetzelfde gebeuren, n.l. uitbetaling volgens contractlonen, die zijn afgesloten door de Uniebonden.

Maar nu terug naar de N.D.S.M. Toen dit conflict enige dagen aan de gang was, werden er in andere afdelingen der Maatschappij, arbeiders tijdelijk (?) naar huis gestuurd, zonder ontslag en n.b. ook zonder uitbetaling. Opmerkelijk is nu echter, dat de verschillende partijbladen wel bevestigden over het feit, dat de ene

Er was eens in Rotterdam een fabriekje, dat zich in hoofdzaak toelagde op de vervaardiging o.a. van laadbakken voor trucks en dat vooral in de laatste jaren groeide van fabriekje tot fabriek. Deze fabriek is de bekende Netam-fabriek en dit resultaat had men te danken aan de prestaties van de arbeiders. Zo omstreeks het scheiden van het oude naar het nieuwe jaar, was het tot op heden nog steeds de gewoonte geweest, dat de arbeiders althans voor een zeer gering deel voor hun toewijding werden beloond in de vorm van een nieuwjaarsfooi of wel gratificatie genaamd. Ook dit jaar had het merendeel der arbeiders er op gerekend, vooral ook omdat het afgelopen jaar niet direct een slecht jaar genoemd kon worden. De bedrijfsleiding maakte echter bekend, dat men zo graag ook dit jaar deze goede gewoonte zou hebben gehandhaafd. Dat echter bij voorbaat vast stond, dat het college van rijksbemiddelaars en de Stichting v. d. Arbeid er niet mede accoord zou gaan en dat het haar dus heel erg speet, doch dat er dit

organisatie deze arbeiders uitkeert en de andere hun naar maatschappelijk steun verwijs. Het conflict der lassers wordt hierdoor enigszins op zij geschoven. En o.i. is dat juist het belangrijkste. Immers zo goed als bij de N.D.S.M., Hollandia fabrieken (textiel), W.S.B.Z. (gemeentelijke schoonmaaksters), Geel I en II (bouw), British (tabak) zijn de arbeiders en ook de arbeiders in een strijd gewikkeld tegen het staatsapparaat. Hierbij doet het niet ter zake, of het ene conflict nu gaat om Kerstgratificatie, en het andere om loonkwesties.

Daarom is het ons inziens zo verkeerd deze conflicten te localiseren. Het is de taak der stakende arbeiders hun strijd onder eigen leiding voort te zetten, en dat is het belangrijkste, onverwijd contact te zoeken met de arbeiders in het eigen bedrijf die nog niet staken en die van andere bedrijven, om zo te komen tot een gemeenschappelijke strijd.

WAT ONS OPVIEL!

Nieuwe arbeidskrachten melden zich!

Ir. A. H. Ingen Housz, president-directeur van de Koninklijke Nederlandse Hoogovens en Staal-fabrieken riep de applaudiserende aanwezigen op het Congres van de Stichting van de Arbeid het volgende toe:

"Het moet een zaak van eer zijn, in soberheid en door harde inspanning, met de allergrootste toewijding, tot dit doel (een krachtige industrie) te geraken, ten bate van het nageslacht. Dus buikriem aangesnoerd, de mouwen opgestroopt en vooruit!"

Tot wie deze woorden werden gericht? Het "Algemeen Handelsblad" vermeldt wie er waren. Prins Bernard der Nederlanden, de ministers Stikker, Van den Brink, Götzen, Joekes, Lieftinck, In 't Veld en Spitzers. Voorts de commissaris van de Koningin in de provincie Utrecht, regeringscommissaris Hirschfeld, enkele secretarissen-generaal, drs. Speekenbrink. Dat nog veel kamerleden, hoofdamttenaren, vertegenwoordigers van het college van

jaar van een gratificatie niets kon komen. Zij wilde desondanks toch blijk geven van haar waardering voor het toegewijde werken van haar personeel en had derhalve besloten, dat iedere arbeider tussen koffietijd ten kantore een... warme appelbol met een kop koffie in ontvangst kon nemen plus een waardevolle toespraak natuurlijk.

Heus lezer, het is geen wrange mop, die we tappen, doch dit gebeurde te Rotterdam anno 1948; het jaar waarin het grootkapitalisme haar miljoenenwinsten kon boeken. Kijk, toen we dit relaas uit de mond van een der arbeiders optekenden, dachten wij direct, die knaap, welke deze hoon heeft uitgedacht, kent vast zijn vaderlandse geschiedenis goed. "Leiden's ontzet, haring en brood, Leiden is uit de nood". En als om de huidige noodtoestand van de arbeidersklasse te honen, stelt deze bedrijfsleiding op huichelachtige wijze appelbollen met koffie ter beschikking. Alleen jammer, dat het merendeel der betreffende arbeiders haar niet en bloc de appelbollen naar het hoofd heeft gesmeten en met een variant op Multatuli heeft uitgeschreeuwd: "Stik in je appelbollen en verdwijn!"

rijksbemiddelaars en natuurlijk vertegenwoordigers van werkgeversbonden en van de officieel erkende vakbonden.

Alles bij elkaar ongeveer 1400 man. Totaal inkomen durven we niet te schatten. De buikriem zal ongetwijfeld een heel eind toegehaald kunnen worden vóór het bestaansminimum wordt bereikt. En mogelijk zitten er nog een paar nieuwe arbeidskrachten onder verscholen.

KOLONIALE GEEST!

"Vooraanstaande burgers van Soerabaja schreven, volgens Aneta, een request aan de Koningin, waarin zij verzoeken gratie te verlenen aan de mannen van de mariniersbrigade, die door het Hoog Militair Gerechtshof, bovenmatig zwaar, zijn gestraft voor hun aandeel in de Bondowoso-affaire. Het zijn militairen, die onbewust in moeilijkheden zijn geraakt en aanspraak hebben op begrip en medeleven van het Nederlandse volk, aldus het verzoekschrift. Aan de burgers van Soerabaja zal instemming met deze actie worden gevraagd." (Overgenomen uit Het Parool van 15 Januari).

Het betreft hier de veroordeelde bewakers van het gevangentransport, waarvan 46 Indonesiërs om het leven kwamen tengevolge van verregaande verwaarlozing en onverschilligheid van deze bewakers. De vooraanstaande burgers van Soerabaja achten nu blijkbaar de tijd gekomen om ronduit van hun koloniale geest te getuigen.

CURSUSVERGADERING O. V. B.

Onderwerp:

"Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie". De vergadering wordt gehouden in gebouw "Huize Westeinde". Westeinde 3 b.l. Frederiksplein, op Donderdag 27 Jan. 8 uur. Vrije toegang voor lezers van Spartacus.

29 JANUARI 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No. 5

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

De strijd om de wereldmacht

Onder deze titel is een Nederlandse vertaling verschenen van het werk van de Amerikaan James Burnham „The Struggle for the world“. Het ligt niet in onze bedoeling daarover nu een bespreking te brengen, hoewel het zeker de moeite waard is en zal moeten gebeuren.

De titel geeft echter zo duidelijk uitdrukking aan de internationale situatie in het kapitalisme, dat wij menen haar voor dit artikel te moeten gebruiken.

Wij menen dat het mogelijk is, zonder een schets te geven van de ontwikkeling van het kapitalisme, de verhoudingen van nu direct te stellen. Alles en ieder wordt er immers door beheerst. Er is een strijd om de wereldmacht gaande. Zelfs die idealistische schrijvers en politici, die aan het einde van de tweede wereldoorlog droomden, en in de pers filosofeerden, over een verdraagzame verhouding tussen vrije en democratische régimes over de gehele aarde, hoe verschillend/genuanceerd die dan ook zouden zijn, zijn thans wakker geschud door het daveren der kanonnen, het ontploffen der bommen, het ratelen der mitrailleurs en het aanhoudend toemen van de vliegtuigen die de luchtbrug naar Berlijn moeten onderhouden.

De ervaringen die het publiek heeft opgedaan uit de talloze mislukte conferenties, die meer dan drie jaren na de militaire en economische ineenstorting van Duitsland en Japan nog niet tot vredesverdragen konden leiden, hebben de illusies gedood, althans de illusionisten tot zwijgen gebracht.

De over de gehele aarde in snel tempo toenemende oorlogsvoorbereidingen, zich uitende in snelle herbewapening, het richten der productie op militaire goederen en het nastreven en afsluiten van militaire en economische verdragen, beheersen de politiek, ja het denken van de grote massa.

De opstandige verzetsbewegingen, speciaal in het Verre Oosten, met hun nationale, zowel als sociale aspecten, groeien uit tot omvangrijke militaire gebeurtenissen, ja oorlogen, en vervullen de elken tegenstrevende imperialistische machten met grote zorg, in verband met de te vol-

gen politiek. Politiek, die er op gericht moet zijn, de gebieden waarin zich deze gebeurtenissen voltrekken onder hun invloed te krijgen of te houden.

Dat alles brengt er de mensheid toe, zich vertrouwd te maken met het onvermijdelijke van een nieuwe botsing der wereldmachten. Een fatalisme maakt zich van velen meester, die er zich met een schouderophalen van pogen af te maken, onder de opmerking, dat we helaas geboren zijn in een tijdvak, dat niets dan ellende en leed heeft te bieden aan degenen die het beleven.

In dit tijdvak van zich organiserend kapitalisme, voelt zich dan ook de alleenstaande mens buitengewoon machteloos. Hij wordt behandeld als een stuk materiaal, dat hier of daar geplaatst, nuttig of schadelijk is, zijn dienstbaarheid moet betonen aan de over hem gestelde machten, of verdwijnen moet. De hoog-geprezen democratie blijkt daarbij voor deze mensen, deze individuen, ook slechts tot een middel tot machtsuitoefening der groten te zijn geworden. Wat is de democratie van het Westen, waar de machtigen, Franco en Peron in hun combinatie betrekken, waar zij het Portugese, Griekse en Turkse fascisme steunen en handhaven? Wat is de volksdemocratie in de Russische invloedssferen, waar de arbeiders geen andere rechten kennen dan te zwijgen en te werken om door hen uitgebuit te worden, slechts de imperialistische macht van het over hen heersende systeem te vergroten? Dienstbaar is de mens overal onder de ergerlijkste omstandigheden leverid, aan zijn imperialisten, die strijden om de wereldmacht. Zelfs in een klein land als Nederland, durven de kleine, zelf aan de groteren onderworpen politici, zoals Koos Vorriink, openlijk te verklaren, dat zij weigeren „de kruiers van de arbeiders“ te zijn.

Toch is dit beeld, dat ons zo vaak voor ogen staat, te eenzijdig. Want de maatschappij bestaat niet in de eerste plaats uit eenlingen. Zeker, als enkeling zijn wij

zwak en machteloos. Maar de kapitalistische samenleving is een klassenmaatschappij. Het is een maatschappij van heersers en overheersten; van uitbuiters en uitgebuit. En steeds meer vloeien de belangen der uitgebuit, de werkelijke proletariërs en de uitgebuit uit de koloniaal geëxploiteerde landen ineen. Hun verweer, hun verzet tegen het kapitalisme groeit, over alle gevoel van individuele zwakte, tot een sociale, opstandige kracht tegen de bestaande orde. Die kracht moet worden tot een zelfstandige, die zich bevrijdt van de greep, die elk imperialisme op hen uitoefent of poogt uit te oefenen.

Wie zich eenmaal dit inzicht heeft verworven, wie zich deel gaat voelen van de sociale bewegingen, die elk imperialisme, elk kapitalisme, bestrijden, die oordeelt anders over zijn tijd en zijn plaats.

Hij zal pogen de waarheid van de leugenen te onderkennen. Hij zal de machten proberen te meten. Hij zal willen weten wat de innerlijke drijfkrachten zijn in de strijd der imperialisten om de wereldmacht en hij zal zich geïnteresseerd weten bij alle verzet der onderworpenen en pogen dat verzet te versterken. Hij ziet door alles heen groeien een nieuwe strijd om de wereldmacht; de strijd der nu schijnbaar machtelozen; de strijd om een nieuwe orde, zonder heersers en zonder uitbuiters, het communisme.

Ondertussen gaat de strijd der imperialisten voort en in vele opzichten is de voorbereiding van het nieuwe militaire wereldconflict te vergelijken met de voorbereidingen van de tweede wereldoorlog.

Toen eenmaal het Duitse kapitalisme in 1933 begrepen had, dat het de strijd om wereldmacht, de strijd om expansie, alleen met geweld zou kunnen winnen, bracht het in eigen gebied die regering aan de macht, die dat consequent nastreefde. Na de machtsovername door de nationaal-socialistische beweging, na de volledige onderwerping van de arbeidersklasse, volgde in snel tempo de bezetting van het Saargebied, de aanhechting van Oostenrijk, de annexatie van het Sudetenland en de strijd om Dantzig. De andere imperialistische machten werd het steeds duidelijker, dat de oorlog onvermijdelijk was, dat